

[http://la_lectura_i_l'escriptura/ jove_avui.html](http://la_lectura_i_l'escriptura/jove_avui.html)

Jornada de Biblioteques escolars al Vallès Occ.

Serveis Territorials del Vallès Occidental, 9-6-2010

daniel.cassany@upf.edu

Web: http://www.upf.es/pdi/dtf/daniel_cassany/

Literacitat crítica: <http://www.upf.edu/dtf/recerca/grups/grael/LC/index.html>

Bloc català: <http://www.emigrantdigital.blogspot.com/>

Bloc castellà: <http://explorador12.blogspot.com/>

Índex

- L'escriptura com a *pràctica lletrada* [4]
- Pràctiques vernacles i dominants [5]
- Nadius i immigrants digitals [4]
- Aprenentatge, TIC i vernacle [2]
- Trets de l'escriptura dels nadius [12]
- Epíleg [2]

Comunitat lletrada

Diaris
(des)codificació

Diari personal
(des)codificació

Exàmens
(des)codificació

Cartes
(des)codificació

Apunts
(des)codificació

Correu electrònic
(des)codificació

Treballs acadèmics
(des)codificació

Postals
(des)codificació

Lleis i normes
(des)codificació

Històries creatives
(des)codificació

Prospectes mèdics
(des)codificació

Poesia
(des)codificació

Instruccions
(des)codificació

(Des)codificació

Pràctica lletrada 2

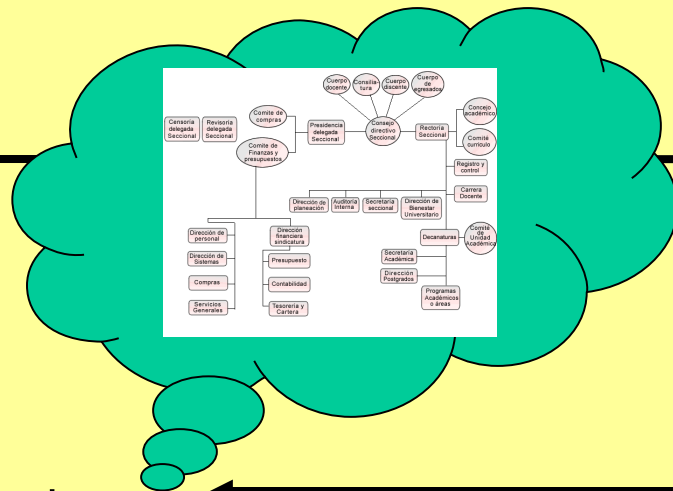
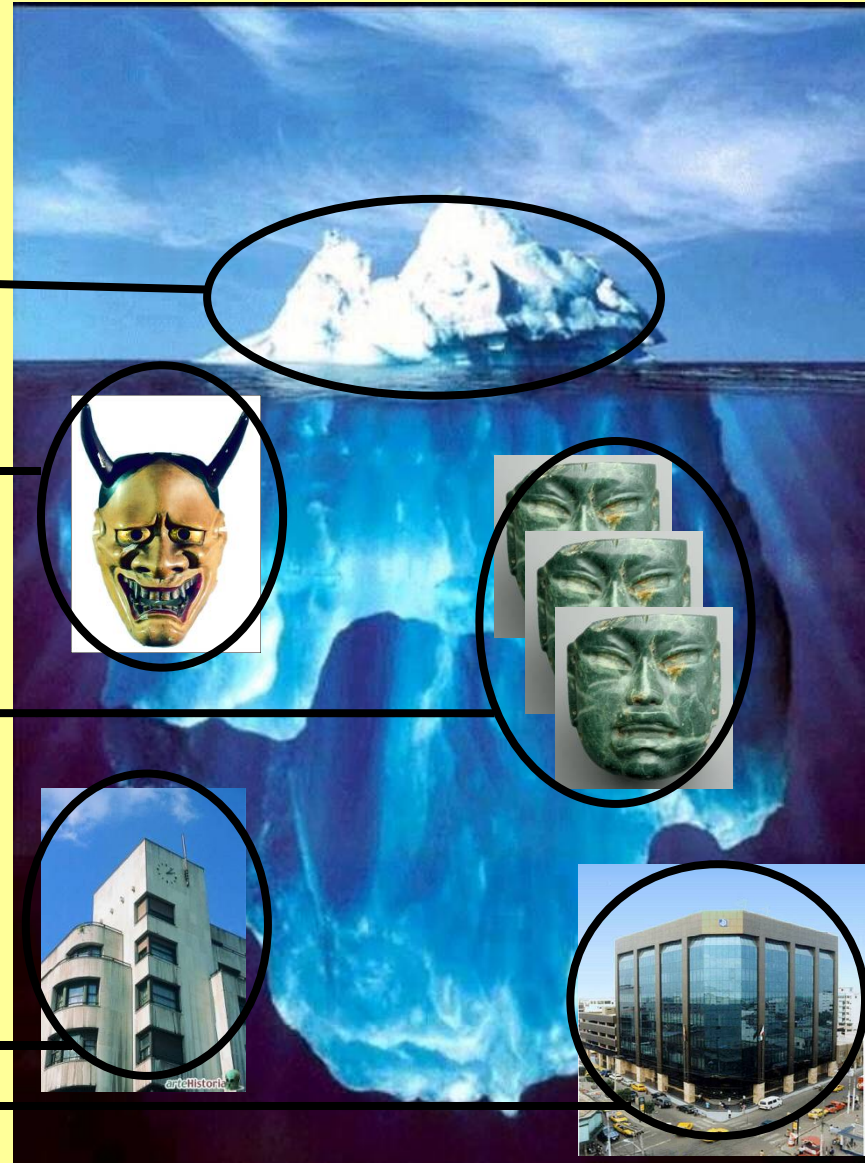
Pràctica = iceberg

Text escrit

Identitat d'autor

Identitat de lectors

Institucions

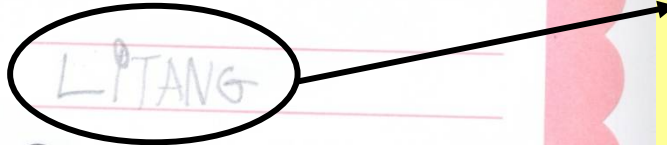

✿ ✿ Hello Kitty ✿ ✿

RAODE BFAMLLHAG
TANG-RUMLL ESF
ITRPPMOLES BPPG DHA
DRAMCOOLELLSPGH DATI
HCARPPLELLSOMNG-HDITC
Ettom
mum

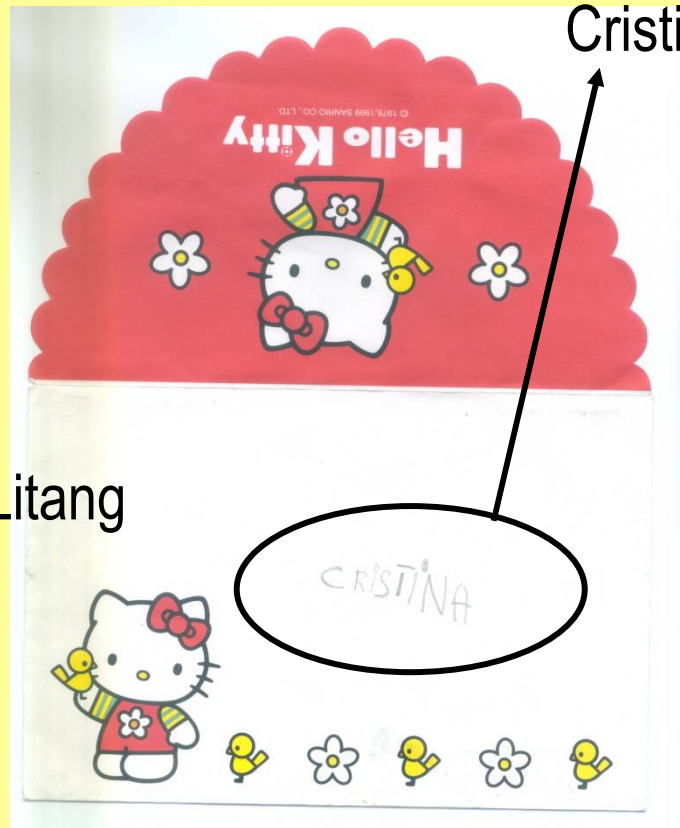

LITANG

Pràctica lletrada: exemple 3

Carta de Litang (4 anys) a Cristina

Cristina

Litang

Hello Kitty

Mistina

324
tastimo molt

ting moltas ganas

da veurat ♡

un pato mol fort ♡

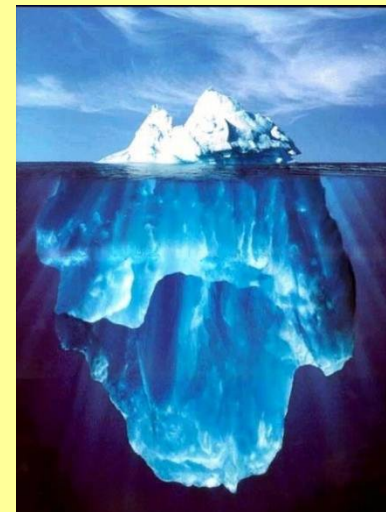

litang 9-12-07

© 1976, 1999 SANRIO CO., LTD.

6 mesos més tard:
Carta amb text
Situació autèntica 5

Aliagas (en premsa)

Pràctiques vernacles

Diaris
(des)codificació

Exàmens
(des)codificació

Apunts
(des)codificació

Treballs acadèmics
(des)codificació

Lleis i normes
(des)codificació

Prospectes mèdics
(des)codificació

Instruccions
(des)codificació

Pràctiques dominants

Diari personal
(des)codificació

Cartes
(des)codificació

Correu electrònic
(des)codificació

Postals
(des)codificació

Històries creatives
(des)codificació

Poesia
(des)codificació

Pràctiques vernacles i dominants 2

Vernacles

- Autogenerades
- Elecció personal.
- Àmbits personals, controlats
- Privades (alguna pública).
- Apreses informalment.
- Menystingudes,
- Exemples: *l·listes de compra, receptes de cuina, diari íntim, diari de viatge, postals, cartes.*
- Construcció de la identitat.

Dominants

- Regulades per institucions.
- Imposades.
- Àmbits socials, no controlats.
- Públiques.
- Apreses formalment.
- Letigimades, prestigioses.
- Exemples acadèmics: *apunts, comentari de text, exàmens, instàncies, periodisme.*
- Adequació a la comunitat.

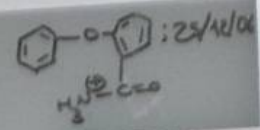
Pràctica vernacle

Pissarra

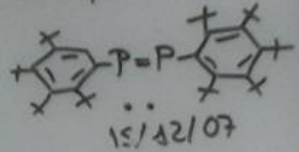
Llops 3

butà: 21/11/06
propà: 2/11/06
CaCO₃: 23/11/06
Pd(CO)₄: 2/8/07

C3PO/R2D2: 25/11/06

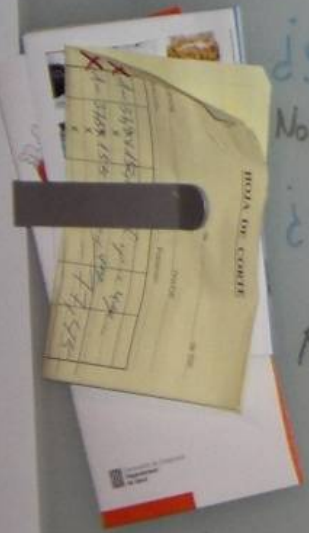
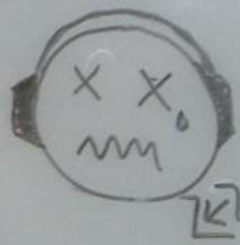
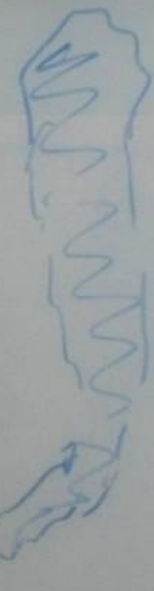
480 ams Termopilas
332 ams Gaugamela
206 ams Cannabis

¿Saks Minerales?

No, estoy castigado...

¿Suspiráis, marguesa?

No, aún me quedo un rato

18.5

EGEU

Em despertes a les 5.30h.
plis ? à mius amb l'estudi!
segur que t'aurà de
puta mare! fpetouet
(+estimo!)

Nota familiar a la taula de la cuina

I'm Sorry
I Can't
Dont Hate Me -

Post it de parella 4

Pràctiques vernacles 6

- **Estudis** (Camitta, 1993; Hull, 2001; Mahiri ed. 2003):
 - No són simples, caòtiques o banals.
 - Construeixen la identitat de les persones. S'allunyen de les convencions (dominants).
 - Estan interrelacionades amb les dominants: *híbrides*.
 - S'aprenen informalment en *comunitats de pràctica*.
 - Són cooperatives, situades en contextos, integren la parla i d'altres sistemes semiòtics.
 - Estan desprestigiades, són vulgars, irrellevants, etc.

Nadius i immigrants digitals 1

El nadiu digital:

- baixa text, música i *animes* de la xarxa,
- xateja amb els amics durant hores,
- juga a les videoconsoles,
- consulta *Wikipedia* o *Google*,
- ha crescut envoltat de teclats i pantalles
- s'inscriu en xarxes socials (*My Space*)
- usa memòries USB, DVD o MP4.

- Canvi cultural: migració digital
- Formes diferents de coneixement.
- 1993: Internet civil, cultura digital
- La metàfora de Prensky: *digital natives* i *digital immigrants*.
- Denominacions: *generació digital*, *generació Y*, etc.

Nadius i immigrants digitals 2

Nadius

- Multimodalitat.
- Processament en paral·lel.
- Hipertextualitat. Accés lliure.
- Connexió a xarxa / grup.
- Cooperació.
- Impaciència i falta d'atenció.
- Resposta immediata.
- Paquets breus de dades.
- Joc, diversió.

Immigrant

- Prioritat de l'escriptura.
- Processament en sèrie.
- Linealitat. Itinerari únic.
- Treball individual.
- Competició.
- Capacitat d'atenció.
- Resposta dilatada, espera.
- Textos llargs i monologats.
- Estudi, esforç, treball.

Contra Prensky 3

- Crítiques:
 1. No té base empírica. És especulació.
 2. No hi ha cap data estricta que separi immigrants i nadius digitals.
 3. Què és digital?, mòbils?, pantalles al carrer?, TDT?
 4. El món digital i l'analògic no són excloents.

La generació *Google* 4

- Williams i Rowlands (2007). *La g-Google*:
 - Accedeix a Internet i en domina la mecànica, però no sap usar-la de manera significativa.
 - No té consciència sobre les necessitats d'informació i no sap satisfer-les autònomament;
 - Dedica poc temps a llegir i a avaluar críticament el material en línia, no sap separar el gra de la palla;
 - Prefereix expressar-se amb el lèxic natural i corrent en lloc d'usar els termes clau que etiqueten el coneixement;
 - Navega a la web amb ingenuïtat, n'ignora l'estructura jeràrquica i els sistemes d'emmagatzement, no pot moure's de manera estratègica i eficaç.

La generació *Google* 5

- És cert que la g-Google:
 - es connecta a la xarxa de manera permanent,
 - creu que “tot és allí”,
 - no respecta la propietat
 - prefereix els recursos
 - pot usar qualsevol
- No hi ha proveïdors:
 - sigui més impacient
 - prefereixi els textos breus
 - atribueixi més credibilitat al que diuen els amics.

Les generacions anteriors al 1993 ja tenien alguns trets en interactuar amb CD-Rom i altres recursos previs; és difícil establir un perfil únic o distingir una generació de la resta.

Aprentatge, TIC i vernacle 1

- Comunitat de pràctica. Etienne Wenger:
<http://www.ewenger.com/>
- Es una agrupació de persones que:
 1. comparteix uns propòsits i un context cognitiu;
 2. interacciona amb un cert compromís;
 3. desenvolupa unes rutines comunicatives i un repertori propi de gèneres discursius –amb el que construeix una identitat.
- L'aprenentatge d'unes pràctiques lletrades requereix l'accés a la comunitat de pràctica corresponent:
 1. Implicar-se en la comunitat amb compromís;
 2. participar en les pràctiques lletrades de manera continuada;
 3. construir una identitat a partir de l'ús d'aquests recursos.

Aprentatge situat

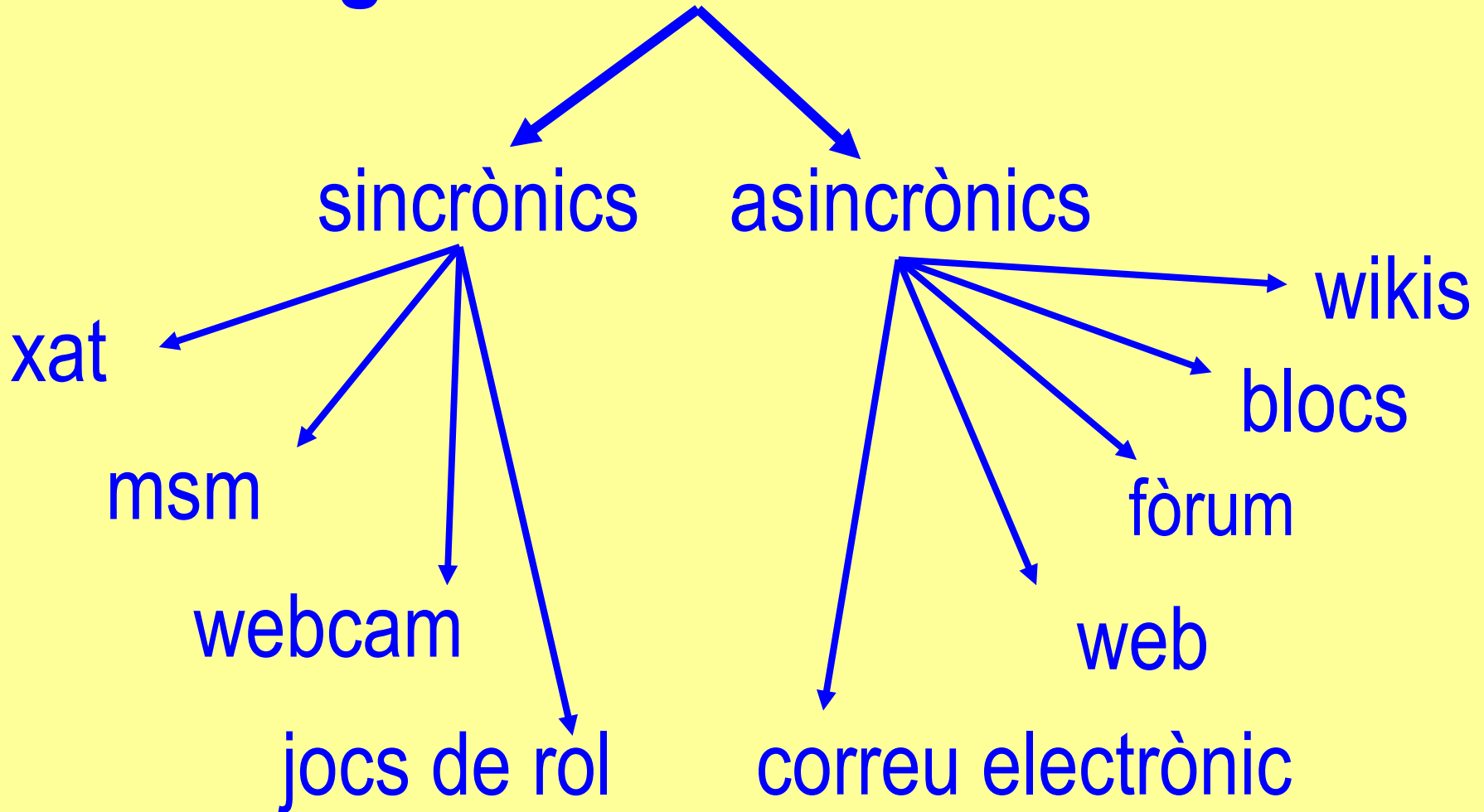
TIC i vernacle 2

- Les TIC redefeixen els usos vernacles:
 1. Substitueixen els usos analògics pels equivalents digitals: *diari* > *blog*, *fotologs*.
 2. Creen pràctiques i gèneres nous: *xat*, *fòrum*, *sms de mòbil*, [*peu de foto*].
 3. Registren productes evanescents: *sms*, *xat*.
 4. Difonen discursos privats a milions d'internautes. El registre privat passa a ser model públic.

Trets: metodologia i corpus 1

- Recerques empíriques sobre l'escriptura vernacle d'adolescents catalans.
- **Corpus:**
 - Autoinformes d'estudiants de 1r de Traducció i Interpretació. 80 textos.
 - Entrevistes exploratòries inicials. 8 informants.
 - Recopilació de discursos autèntics. 4 casos.
 - Cicle de 3/4 entrevistes en profunditat als autors.
- **Metodologia:**
 - Entrevistes (situades): generals exploratòries i en profunditat, en context, semiestructurades, enregistrades i transcrites.
 - Recopilació i anàlisi del discurs del corpus.
 - Alternança d'entrevistes i anàlisi de discursos concrets.

gèneres electrònics

Trets: generals ³

1. La pràctica neix en una “comunitat” d’amics, que assumeix rols nous d’autor/lector.
2. El grup funciona com a “comunitat de pràctica”.
3. El propòsit és expressar-se, divertir-se, coneixe’s millor.
4. No hi ha vocació ‘literària’: és personal i privat.
5. La pràctica inclou:
 - escriure textos, llegir-los, comentar-los per escrit.
 - conversar sobre els escrits.
 - cooperar en l’elaboració i la valoració dels textos.
6. L’escriptura s’integra en la “vida” de la “comunitat”.

Trets: plurilingüisme 4

- Usen diverses llengües: català, castellà, francès, anglès.
- Barregen les llengües de manera no vistes fins ara:
 - Mesclen diverses llengües en un mateix discurs escrit.
 - Tria de la llengua:
 - segons l'interlocutor (relació personal, tema, intertextualitat, etc.) o la funció (fòrum / història).
 - no hi ha raons clares: inf. 8.: “com surti”. Inf. 6.: català: alegria, enfadat; castellà: tristesa.
- El plurilingüisme és corrent, consubstancial.
- Fenomen sociolingüístic nou: *permeabilitat*.

Exemple: *Fòrum neolite* 5

Foro Neolite :: Ver tema - Ven por mi - Mozilla Firefox

Fitxer Edita Visualitza Hitorial Adreces d'interès Eines Ajuda

http://neolitera.mundoforo.com/-ven-por-mi--vt61.html

Google

Volver arriba

Simbelmynë
No em perdu ni una moguda del Neolite!!

Registrado: 23 Dic 2006
Mensajes: 289
Ubicación: A Noemilandia
!!!amb el Torres...NO MOLESTAR!!!
Votos: 1

Publicado: Jue Ene 24, 2008 1:30 am **Título del mensaje:**

No creía que su hechizo fuera a funcionar pero ya no le importaba,lo desharía y lo tiraría a la basura. Pero realmente lo quería hacer? Debía, Harry,Ron.... pero miro el diario y pensé k por intentarlo no pasaba nada no? Total n su nivel de magia no podría hacerle volver.

Hermione cogió una pluma y se disponía a escribir cuando la voz de Ron resonó desde la cocina llamandola.Suspirando,apartó la pluma, guardó el diario, se puso un jersey y unos jeans y bajo las escaleras.

Hermione pasó todo el día intentando ocupar su mente con tareas.Ayudó a la señora Weasley a preparar la comida y la cena, jugó con Fred y George a los naipes explosivos, con Ginny izo varias partidas de Gobstones e incluso se aventuró con Ron y el ajedrez mágico.

Pero su sueño seguía ahí kon ella y ella mentalmente se reprendía diciéndose k Toma era malo, maquiavélico, un asesino,k por su culpa Harry era huérfano y muchos más perdieron a sus seres queridos y k ella debía despreciarlo y odiarlo por chulo y enfermo retorcido. Y lo hacía ,pero no hasta el punto k debía. Una parte de ella anhelaba conocerlo y se odiaba a sí misma por eso.

Unos brazos fuertes la envolvieron y notó como la lengua de Ron le recorría el cuello y subía para morder su oreja.Hermione tubo k agarrarse a él para no caerse y buscó su boca con la suya. Lo besó ferozmente para dejarse claro a sí misma k a quien quería era a él.

Ron notó el cambio en el beso de Hermione y jadeando se apartó de ella.

-Ron: mm k te pasa hoy?? Bueno no negare k si a partir de ahora me besas así, estaré contento todo el día.

-Hermione: ps entonces no te quejes y bésame.

http://neolitera.mundoforo.com/posting.php?mode=quote&p=717

Interior llibreta 6

Aunque a veces no lo parezca,
Aunque a veces no quede clara,
tubo tu caso yo sebas que lo nuestro
es algo raro.

Nadie sabe lo especial,
lo importante,
lo nuestro,
que puede llegar a ser.

Volar,
volar es el nombre
de esta sensació

Nadie sabe,
nadie sabe porque
nadie quiere saber.

Porque tan raro i peculiar
que parece es,
tan sencillo,
como una Buena Amistad!

17/03/05(2005)

Solo quiero desaparecer, evadi
mis pensamientos i perdenme en
sin que nadie me eche de
No puedo soportar este temblor
que me invade i me deja sin
Esta gran culpabilidad que se o
ni y no me deja sentir más

Solo necesito desaparecer, pens
llegar a la muerte donde ya
siento como un simple i odiado
sexú y viejo, demasiado grande
cabida en un lugar así. Aquí
parecerá lleva de algodón e
la piel de bongo rebestida
cuero no se vale.

Vull sortir,
sortir d'aquest lloc i no sentir
caure en braços de la m
i restar en pau sense
cap preocupació ni maldesap.

Plorar,
Plorar fins A Morir!!!

17/03/05

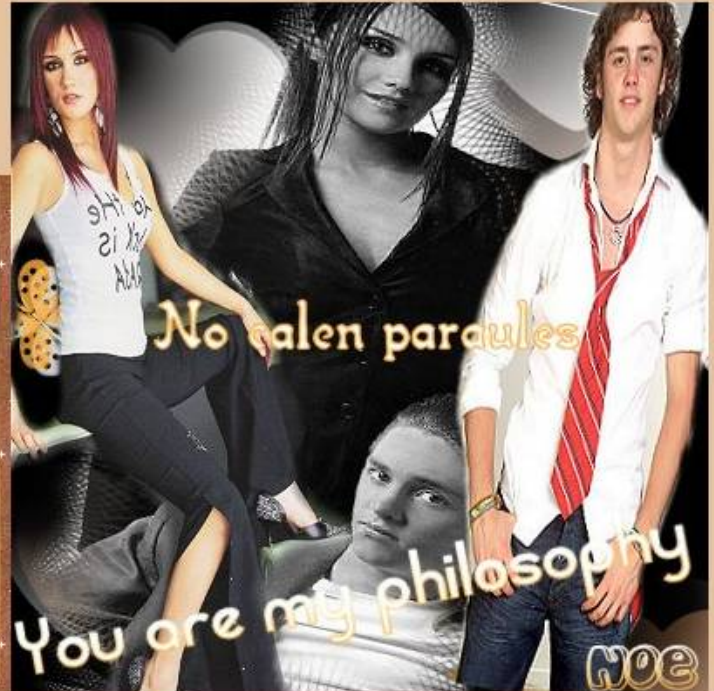
Trets: multimodalitat 7

- L'escriptura integra *modes* diversos: imatge estàtica i en moviment, audio, esquemes, jocs tipogràfics, etc.
- Els modes interaccionen i creen discursos complexos.
- La imatge canvia d'estatus:
 - és una “creació” intencionada (*Photoshop*);
 - inclou imatge, text i símbols, ús del color;
 - adquireix funcions noves: firma personal (*banner*), citacions (*referències intertextuals*), il·lustració (de la història).
- Hi ha diversos nivells o plans de multimodalitat: el disseny de la plataforma de base, els elements construïts per l'autor, etc.

Ni Ron ni Harry sabían Hermione se había quedado con el diario de Tom Riddle, después de k Harry hundiera el colmillo y liberara a Ginny del basilisco.

Sabía k no debía haberse quedado con él,pero su curiosidad pudo más.

Cuidándose de lo k hacía,Hermione reparó el diario y ahora sólo se podía ver una arruga en el centro,la marca del colmillo

Volver arriba

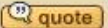

Simbelmynë

No em perdu ni una moguda del Neolite!!

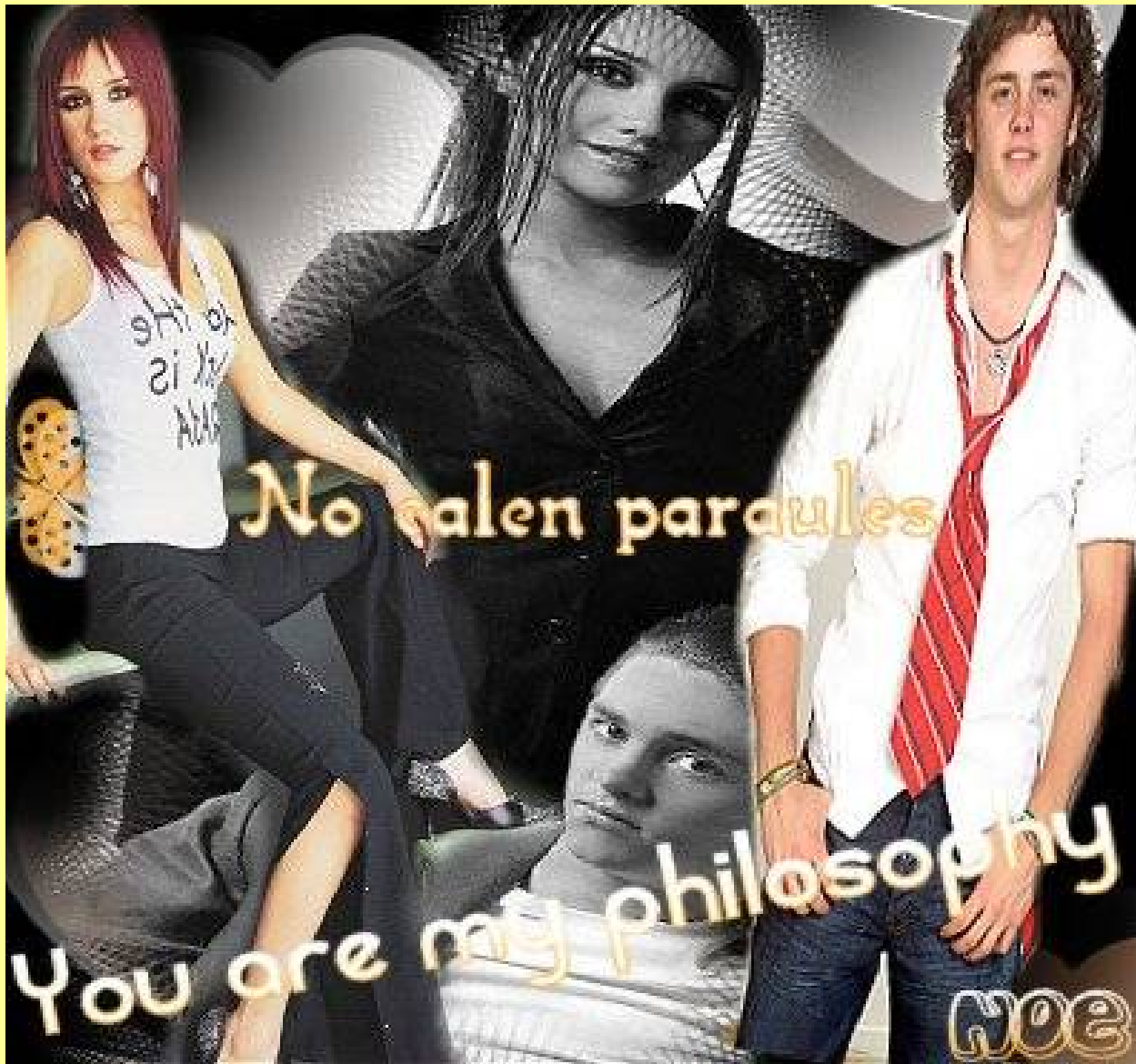

Publicado: Jue Ene 24, 2008 1:30 am Título del mensaje:

No creía que su hechizo fuera a funcionar pero ya no le importaba,lo desharía y lo tiraría a la basura. Pero realmente lo quería hacer? Debía, Harry,Ron.... pero miro el diario y pensó k por intentarlo no pasaba nada no? Total n su nivel de magia no podría hacerle volver.

Fet

Banner o firma 2:

Muntatge fotogràfic
a partir de la
telenovel·la juvenil
Rebelde: amb els
protagonistes,
Roberta i
Diego

Trets: multitasca 10

Crash - Cerca amb Google - Windows Internet Explorer

http://www.google.es/search?hl=ca&rlz= Live Search

Web **Imatges** Mapes Grups Directori Gmail Fotos Entra

Google

Crash Cerca [Cerca avançada](#) [Preferències](#)

Cerca: a tota la xarxa pàgines en català pàgines de Espanya

Web Resultats 1 - 10 d'aproximadament 154.000.000 per a Crash. (0,58 segons)

CRASH - La película - Sitio oficial
Manga Films presenta CRASH de Paul Haggis el guionista nominado al Oscar por Million Dollar Baby. **Crash** en cines el 13 de Febrero.
www.mangafilms.es/crash/ - 3k - [Còpia en memòria](#) - [Pàgines semblants](#)

Crash (2004/1)
Directed by Paul Haggis. With Karina Arroyave, Dato Bakhtadze, Sandra Bullock. Visit IMDb for Photos, Showtimes, Cast, Crew, Reviews, Plot Summary, ...
imdb.com/title/tt0375679/ - 56k - [Còpia en memòria](#) - [Pàgines semblants](#)

Crash (1996/1)
Directed by David Cronenberg. With James Spader, Holly Hunter, Elias Koteas. After getting into a serious car accident, a TV director discovers an ...
www.imdb.com/title/tt0115964/ - 55k - [Còpia en memòria](#) - [Pàgines semblants](#)
[Més resultats des de www.imdb.com »](#)

Crash (Colisión) (2004) - FilmAffinity
Crash (Colisión) dirigida por Paul Haggis y protagonizada por Sandra Bullock, Don Cheadle, Matt Dillon, Jennifer Esposito, William Fichtner, Brendan Fraser, ...
www.filmaffinity.com/es/film707094.html - 29k - [Còpia en memòria](#) - [Pàgines semblants](#)

LA BUTACA - Crash (Colisión) (Crash)
"Crash (Colisión)" sigue la pista del encuentro fugaz entre un grupo de personajes de diferentes razas, que luchan por superar sus miedos a medida que ...
www.labutaca.net/films/31/crash.htm - 69k - [Còpia en memòria](#) - [Pàgines semblants](#)

Crash.net
Crash.Net covers all the major motorsport championships, including Formula One and MotoGP. All the latest news, race reports, race results and features with ...
www.crash.net/ - 78k - [Còpia en memòria](#) - [Pàgines semblants](#)

CRASH - Lions Gate Entertainment
From Million Dollar Baby screenplay writer comes this intertwining drama set in LA about everyday race relations. **Crash** in theaters May 6th.
www.crashfilm.com/ - 3k - [Còpia en memòria](#) - [Pàgines semblants](#)

Crash (2004 film) - Wikipedia, the free encyclopedia
Crash is an Academy Award-winning drama film directed by Paul Haggis, based on the screenplay by Paul Haggis and Robert Schwick, and was released on September 10, 2004, and was released on DVD on September 14, 2004.
[en.wikipedia.org/wiki/Crash_\(2004_film\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Crash_(2004_film)) - 76k - [Còpia en memòria](#)

Windows Live Messenger

- ursusz - Conversación
- William - Conversación
- Hoy en Windows Live
- Windows Live Messenger

Teatre, exposicions i cinema - Microsoft Word

Archivo Edición Ver Insertar Formato Herramientas Tabla Ventana ?

Marcas mostradas finales Mostrar

150%

2007

Harold Pinter *Tomar a casa* Dir. Ferran Madico F. Lucchetti

Sarah Kane *4.48 Psicopsis* Dir. Luciano Cáceres Leonor Manso Grec Institut Teatre

Mark Ravenhill *El maletí, o la importancia de ser algú* Dir. Josep M. Mestres Grec TNC

Tom Stoppard *Arcàdia* Dir. Ramon Simó Bruno Oro, Ulldemolins TNC

Alberti i Cunillè *El duo de l'africana* Sarsuela Lliure

Carlo Goldoni *La familia dell'antiquario* Dir. Lluís Pasqual Grec

Shakespeare *Conte d'hivern* Dir. Ferran Madico Grec

Bernard-Marie Koltès *La nit just abans dels boscos* Dir. Alex Rigola

Marc Vilavella *Ojos verdes* Miquel Molina in memoriam E. Brossa 2007

Daniel Veronese *Un hombre que se ahoga* Adaptació de les "Tres germanes" de Txékhov Lliure

Exposicions i altres

1. **Berlin** Pergamon Museum, Alte Nationalgalerie, Jewish Museum Reichstag

Viena Leopold Museum: Schile & Klimt

La Rioja Santo Domingo de la Calzada, Abadia cisterdense de Cañas

Lisboa Calouste Gulbenkian

La Vimeira *Centelles, les vides d'un intèrral* RCN

Pág. 19 Sec. 1 19/20 A 15,7 cm Lín. 40 Col. 12 GRB MCA EXT SOB Zu

William aparece como No disponible y es posible que no conteste.

William dice:
como estas?

Dan dice:
bie

Dan dice:
bien

Dan dice:
ordenando cosas

William dice:
sigues viniendo el 6?

Último mensaje recibido a las 22:53 el 10/02/2008.

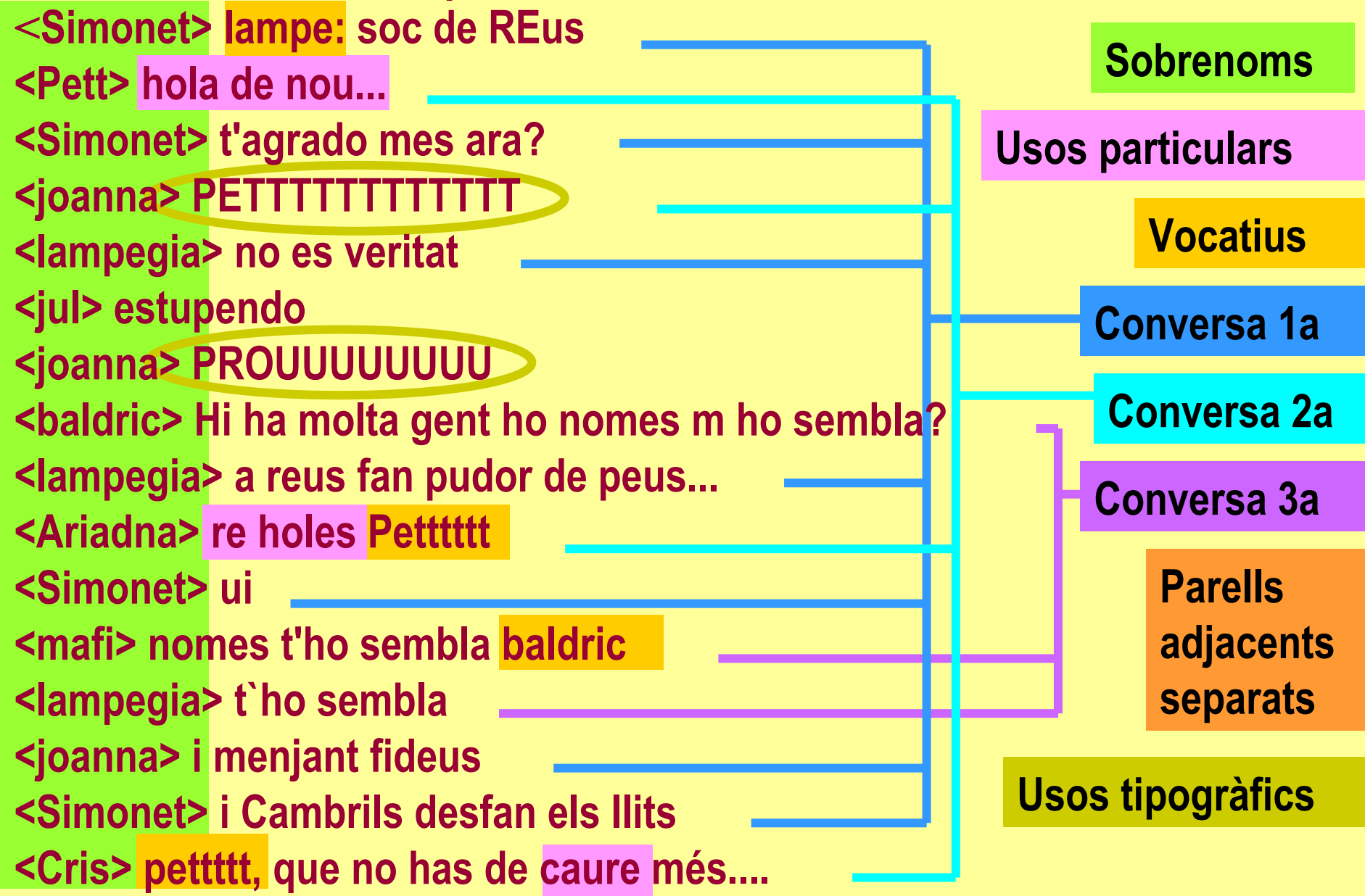
Enviar

promo especial san valen, +500 sms x la kra

Trets: escritura ideofonemàtica ¹¹

- Ús d'un codi *ideofonemàtic* (Torres, 2003) que busca la màxima eficàcia. Informant 9: “Idioma internet”.
 - Absència d'accents, majúscules o signes de puntuació.
 - Simplificacions: *k = que, tb = també, kdd = quedada*.
 - Ús de formes expressives: majúscules per cridar, repetició de signes per marcar l'emoció.
 - Creació de fórmules: *A10, Holes*.
 - Ús d'@ per evitar la marca de gènere: *L@s professor@s ¿?*
- Usos vinculats a determinats gèneres de TIC: sms, missatges breus i improvisats al fòrum.
- No és clar que hi hagi valor simbòlic [?].

Trets: escriptura ideofonemàtica al xat ¹²

Trets: exemples d'sms 13

- CAT. Kriñito ja se q n tns gaire tmps, be els iaïos stan aqi.molts besitos i abrasadtes
- CAT. La meri ma dit k pot,stava speran a k r planegem x lañ k b eh
- E. Nu tng kasi bateri se puntual soi d 547 d diao tdo rekto pasaua i siera untro u mlla lo veras ni parkeciyo asta aora 1besito
- F. Je suis à coté de la station bicyng a cote de luniversite. je vais essayer de rentrer pr te trouver pompeu fabra sinon je reviens au metro

Informant 6. Usa l'escirptura ideofonemàtica en CAT i E, però en F: "És que en francès no em sento segura..."

Trets: intertextualitat ¹⁴

- El vernacle escrit es comporta com la parla col·loquial:
 - Els informants prenen de la xarxa tot el que els interessa i ho reutilitzen lliurement.
 - Prenen de tot: text, imatges, idees, programes, etc.
 - No reconeixen la procedència o autoria.
 - Accepten que posar quelcom a Internet és oferir-lo a tothom, que també ho pot usar.
 - El concepte d'autoria no té el valor social que té en els àmbits professionals o públics dominants. Té un valor més privat, reduït a la comunitat pròpia de lectors.

Epíleg 1

1. Llegir i escriure són verbs transitius: *gènere i pràctica discursiva*.
2. Les TIC han multiplicat les pràctiques vernacles i n'han incrementat la presència i la importància.
3. Els nadius digitals –si existeixen– escriuen de manera molt diferent als immigrants: multimodalitat, multitasca, plurilingüisme, intertextualitat, codis ideofonemàtics.

Epíleg 2: coneixements previs

- Els nadius tenen una experiència lletrada diferent:
 - Prefereixen els diàlegs.
 - Usen els signes de puntuació amb funcions diferents.
 - Barregen llengües i registres.
 - Escriuen textos diferents: SMS, fanfic, històries realistes.
 - Usen els recursos digitals per escriure: remix, multimodalitat, mutitasca.
 - ...

Epíleg: algunes idees per a l'educació 2

1. Valorar, recollir i estudiar el vernacle escrit.
2. Construir ponts entre el que s'escriu a casa i a l'escola.
3. Relacionar l'escriptura amb la identitat personal.
4. Usar la parla com a *instrument de construcció* i d'interacció.
5. Assumir que l'escrit és i serà tan divers com l'oral.

daniel.cassany@upf.edu

Web: http://www.upf.es/pdi/dtf/daniel_cassany/

Literacitat crítica: <http://www.upf.edu/dtf/recerca/grups/grael/LC/index.html>

Bloc català: <http://www.emigrantdigital.blogspot.com/>

Bloc espanyol: <http://explorador12.blogspot.com/>

Bibliografia 1

- Camitta, Miriam (1993). "Vernacular writing: varieties of literacy among Philadelphia High School Students" a Brian STREET (ed.): *Cross-Cultural Approaches to Literacy*. Cambridge University Press.
- (1987). *Invented Lives: Adolescent Vernacular Writing and the Construction of Experience*. Tesi doctoral.
- Cassany, D. ed. *Para ser letrados*. Barcelona: Paidós.
- Cassany, Daniel i Gilmar Ayala (en premsa). "Nativos e inmigrantes digitales en la escuela", *Participación educativa*, 9. Consejo Escolar Español.
- Cassany, Daniel; Sala, Joan; Hernández, Carme. (2008) "Escribir al margen de la ley: prácticas letradas vernáculas de adolescentes catalanes", *8º Congreso de Lingüística General*. UAM, juliol.
<http://www.upf.edu/dtf/recerca/grups/grael/LC/BblgrfLC/Congreso2008/DCJSCHEscribirDEF.p>
- Cassany, Daniel (2006) *Rere les línies. Sobre la lectura contemporània*. Barcelona: Empúries. En castellà a Anagrama.
- Lankshear, Colin y Knobel, Michele. (2006) *New Literacies: Everyday Practices and Classroom Learning*. Nova York: McGraw Hill. 2a edició.

Bibliografia 2

- Millán, José Antonio. (1999) “Breve historia de la Internet. El fruto caliente de la guerra fría.”, *El País*, Protagonistas del siglo XX. [<http://jamillan.com/histoint.htm>] <23-5-08>
- Nielsen's, Jakob (1997) “How users read on the web”, *Alertbox*, octubre 1, 1997 [<http://www.useit.com/alertbox/9710a.html>] <25-5-08>
- (2008) “How little do users read?”, *Alertbox*, Maig 6, 2008 [<http://www.useit.com/alertbox/percent-text-read.html>] <25-8-08>
- Prensky, Marc. (2001) “Digital Natives, Digital Immigrants”, *On the Horizon*, 9: 1-6, octubre. [<http://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20>]
] <23-5-08>
- (2004) “The Emerging Online Life of the Digital Native: What they do differently because of technology, and how they do it””, *Work in progress*. [http://www.marcprensky.com/writing/Prensky-The_Emerging_Online_Life_of_1]
] <23-5-08>

Bibliografia 3

Torres i Vilatarsana, Marta. (2003) “La llengua catalana en la comunicació a Internet: qüestió de codis”, *Llengua i ús*, 26: 77-82.

— (1999) “Els xats: entre l’oralitat i l’escriptura”, *Els Marges*, 65: 113-126.

<http://perso.wanadoo.es/mtorresv/articles/art-emot.html>

— (en premsa) “Marques d’oralitat en els xats”, *Caplletra*.

Torres i Vilatarsana, Marta i Lluís Payrató. (2000) “El català dels joves en els xats, correus electrònics i missatges a mòbils: una nova varietat col·loquial?”, comunicació al *I Congrés Internacional Llengua, societat, ensenyament*, Alacant, 8/10 de novembre. <http://www.softcatala.org/articles/article04.htm>